

REFLECTIE OP HET WERKJAAR 2006-2007, 2007-2008 EN 2008-2009

OP NAAR NIEUW GENT!

KORTE BESCHRIJVING

2006-2007

De aandacht ging dit werkjaar (2006-2007) vooral naar de inhoudelijke werking van de onderscheiden deelprojecten, kunst op school en in de buurt in samenwerking met WOCK en Méér Taal in samenwerking met ING. Daarnaast speelden de actoren ook spontaan in op een initiatief van de speeltheek in de wijk: 'garageboxen' beschilderen. Voor velen was dit een hoogtepunt van het voorbije werkjaar. Een brugfiguur: 'Een boeiend moment waren voor mij ook de garageboxen: elke klas heeft er op ingetekend. Nu komt de stoet... Beetje bij beetje gaat de doorstroom verder. Er ontstaat een dynamiek. Alle klassen bereiken is een werk van lange adem.'

Tijdens de reflectie kwam het belang van samenwerken rond visieontwikkeling bij leerkrachten en onderlinge communicatie tussen de deelprojecten naar voren.

2007-2008

Ook in het tweede werkjaar bleef de nadruk liggen op de - inhoudelijk sterke – activiteiten.

Tijdens de zeer diverse muzische activiteiten door WoCK in samenwerking met de betrokken scholen werd de buurt/omgeving letterlijk binnengehaald in de klas of ging de klas naar buiten. In de concrete uitwerking konden de kinderen hun beleving van hun omgeving actief inbrengen.

Het deelproject Méér Taal werd op onderling verschillende manieren en met een verschillende intensiteit verder gezet in de betrokken scholen/vestigingsplaatsen of op wijkniveau. Eén school koppelde dit aan een aanbod van het Steunpunt GOK omtrent Taalbeleid op school.

2008-2009

Dit schooljaar waren er niet zo'n omvangrijke muzische activiteiten door WOCK in samenwerking met de scholen. De hoofddoelstelling verschoof van breed leren naar het verbreden van het aanbod in de wijk. Het initiatief kwam meer bij de scholen te liggen in plaats van bij buitenschoolse partners. Dit wil niet zeggen dat het nieuwe aanbod plaats vond tijdens de schooluren. Er werd net meer gewerkt in functie van de vrije tijd en schooloverstijgende activiteiten.

Er werd een 1/5de coördinator aangesteld. Geplande uitwisselingsmomenten tussen de schoolteams zijn echter niet doorgegaan. Het Overleg Opvoeding en Onderwijs werd stilgelegd. Door de sector jeugd worden nieuwe gesprekken gestart met betrekking tot het jeugdwerk in de wijk.

BEKEKEN DOOR DE BRIL VAN HET REFERENTIEKADER BREDE SCHOOL

Doel: brede ontwikkeling van kinderen en jongeren

2006-2007

Centraal staat actieve wisselwerking tussen school, buurt en ouders. Dit in functie van leren - muzische competenties voor diverse doelgroepen - en omgaan met meertaligheid thuis en in de klas.

2007-2008

De wisselwerking school-omgeving stond nog steeds centraal. Kinderen en buurtbewoners worden gestimuleerd om expressie te geven aan hun beleving van hun omgeving. Zo willen de partners de schoolteams een positievere kijk doen krijgen op de buurt.

Er werd binnen Méér Taal ook ingehaakt op de nood van het team van een van de scholen: de school kende recent een verandering van populatie wat betreft achtergrond van de leerlingen. De leerkrachten voelen zich nog niet geheel bij machte om voldoende kwalitatief te werken met deze voor hen nieuwe groepen. Hier werd op ingespeeld.

2008-2009

Nog steeds stonden de wisselwerking school - buurt centraal.

Plannen om de schoolteams te ondersteunen en te laten uitwisselen over de visie op Brede School en de band ervan met leren op school gingen echter niet door.

Inhoud: brede leer- en leefomgeving

Werking ten aanzien van kinderen

2006-2007

'Kunstkaravaan op school' – De buurt wordt letterlijk binnengehaald in de klas of de klas gaat naar buiten. De concrete invulling vertrekt bij de beleving van de kinderen van hun omgeving en wordt door hen actief mee uitgewerkt. Steeds in nauwe samenwerking met de klasleerkrachten waarvan er één soms spontaan delen van de muzische werking op zich nam.

De verbinding tussen buurt en school is ook te zien in het aanbod drama dat op beide scholen startte en geleidelijk aan de stap zette naar buiten.

De scholen, kinderopvang en andere buurtorganisaties werkten enthousiast mee aan andere activiteiten in de buurt: garageboxen schilderen en daarvoor ontwerpen maken, stoet,...

Wat meer van nabij bekeken:

- Het beeldendekunstenproject kreeg de naam 'Blokje om'. Door de kinderen gekozen plekjes waren onder andere: een pad voor voetgangers, een flatgebouw met de naam Aurora, het frietkot, de wasserette, een grasplein tussen de

appartementenblokken, stenen zetels. Beide klassen gaven hun invulling voor hun plekjes weer op uiteenlopende manieren: filmpjes, dans, geschilderde zelfportretten, popjes uit klei,...

- Buitenschoolse dramalessen voor die kinderen die daar zin in hadden. Eerst per school, daarna smolten beide groepen samen.
- Leerkrachten van beide scholen, ouders, kinderen en buurtbewoners kregen de eerste resultaten van 'Blokje Om' te zien op een gemeenschappelijk toonmoment in het buurtcentrum. Veel ouders en kinderen kwamen opdagen. Voor een directeur was deze bijeenkomst het boeiendste moment van de bredeschoolwerking: 'Beide twee schoolteams samen bij het tonen van de filmpjes en ik had er veel plezier van dat veel ouders van onze school er naartoe kwamen.' Als eindvoorstelling was er een wandeling langs de plekjes met de kinderen, ouders, leerkrachten en buitenschoolse organisaties.
De kinderen van het dramagroepje brachten een stukje straattheater tijdens de jaarlijkse buurtstoet.
- Evaluatie: voor de kinderen betekende het kunstproject heel veel. Waar aan gewerkt moet worden is de communicatie tussen medewerkers van WOCK, de klasleerkrachten en de doorstroom naar het hele team. Een gezamenlijke evaluatie met de betrokken leerkrachten en de 'nieuwe' voor volgend jaar ligt niet in elke school voor de hand.
- Plannen: de werking in de scholen wordt verder gezet met andere klassen en leerkrachten én in samenwerking met een school voor kinderen met een visuele handicap. Mogelijks wordt ook de basisschool Het Prisma uit dezelfde buurt erbij betrokken. De werking staat in het teken van 'Stedelijkheid' en wat dat voor de kinderen betekent. De nadruk komt te liggen op drama en multimediale verwerking.

2007-2008

In de schoot van de Brede School liepen er dit werkjaar verschillende kunstprojecten verspreid over drie basisscholen in buurt. De relatie met de omgeving stond centraal. Twee van de projecten speelden zich af in de buurt, twee andere zetten een stapje naar de ruimere stedelijke omgeving. De uitvoering en voorbereiding van deze activiteiten waren vooral voor rekening van de buitenschoolse partner WOCK (Kuka en Ambrosia's Tafel).

- Mr Bailly in het Museum voor Schone Kunsten (MSK). Dit beeldendekunstproject liep het hele schooljaar door. Kinderen van het derde leerjaar van twee verschillende basisscholen bezochten elk het museum om de drie weken. Daar gingen ze een hele dag aan de slag in ateliers van het museum. Ze vertrokken van het portret van een man, Mr Bailly, die heel misprijzend kijkt: 'hij haat mensen die anderen haten!' de kinderen verkenden verschillende facetten van dit portret en gaandeweg ook andere schilderijen: de betekenis van een schilderij, schildertechnieken en het kleurgebruik, de pose van de afgebeelde, belang van achtergrond in een schilderij, ... Sommige van deze aspecten pasten ze zelf ook toe in het atelier. Daarbij werden verbanden gelegd met hun eigen belevingswereld: hoe kunnen we die misprijzende man gelukkig maken, wat voor een uitje in onze buurt past bij hem, ...?
Ze maakten uitgebreid kennis met de werking van een museum.
- Een beeldendekunstproject in een derde basisschool in de buurt.
- Buitenschoolse dramalessen. Deze lessen waren schooloverschrijdend. In het eerste werkjaar liepen de lessen niet goed: de samenstelling van de groep sloeg niet aan.
- Media en stedelijkheid: leerlingen van de derde graad van twee verschillende basisscholen gingen een jaar lang met verschillende media aan de slag: film,

fotografie, maquettes, tekenen, collages, drama,... ze gaven daarin hun kijk op hun omgeving weer, zoals eigen droomplek, de mensen in die droomplek, kermis,...

- Schooloverschrijdende toonmomenten in het buurtcentrum en een slotweekend in het MSK. De werken van de kinderen uit het museumproject en van de 'Wijkreporters' werden er tentoongesteld. Tijdens de 'opening' gaven gidsen rondleiding in de museumzalen waar de kinderen gewerkt hadden. Veel van de ouders daar aanwezig komen niet zo vaak in een museum.
- Reacties: kinderen gingen graag naar het museum. Ouders, leerkrachten en conservator waren aangenaam verrast: dat de kinderen dit konden! Zeer positieve werking zet de deuren open voor bredere werking in het museum. Pluimvoor de begeleiders die de kinderen de kans gaven om hun talenten naar boven te halen en te ontplooiën.
- Discussie: tijdens de werking bleken sommige betrokken leerkrachten en de begeleiders vanuit Kuka een verschillende kijk te hebben op het gebeuren. De manier van werken met de kinderen tijdens de atelierwerking sloot niet steeds aan bij de manier van lesgeven in de klas door de leerkracht. Er was onduidelijkheid en onvoldoende communicatie over visie en doel. En bijgevolg ook over de omgang met de kinderen en wat van hen werd verwacht. Hier moet in de toekomst meer tijd voor worden uitgetrokken.

2008-2009

Het hoofdaccent verschoof van breed naar het verbreden van het aanbod in de wijk.

In vergelijking met voorbije schooljaren waren er dit schooljaar er niet zo'n omvangrijke kunsteducatieve projecten door WOCK in samenwerking met de scholen. Over het algemeen kwam er meer initiatief meer bij de scholen te liggen in plaats van bij buitenschoolse partners. Er meer gewerkt in functie van de vrije tijd en schooloverstijgende activiteiten.

In de basisschool De Panda werd muziek voor jonge kinderen en ouders aan geboden. Dit sloot toevalligwijs aan bij een ouderparticipatieproject in dezelfde school.

In alle drie de scholen maakten de kinderen in samenwerking met WOCK wimpels en vlaggen met als thema Kandiski. Bedoeling is om met z'n allen met de vlaggen mee te stappen in de buurtstoet

Bestaande activiteiten op de ene school werden opengetrokken ten aanzien van andere scholen in de buurt. De lerarenkorpsen van de verschillende scholen werkten samen. Meerbepaald in functie van een spokentocht en een sportnamiddag – veldloop.

Deze schooloverschrijdende projecten werken als een bindende factor tussen de drie scholen. Men wil graag een wisselende trekkersrol (blijven) hanteren mbt deze activiteiten.

Daarnaast komen er ook initiatieven vanuit de buurt waarbij ook scholen aangesproken worden. De burendag is daarvan een voorbeeld. De kinderen van alle klassen maakten een portret van hun burens en de burens mochten dan hun eigen portret uitzoeken (lacht). Ook waren er initiatieven om ontwerpen te maken om garagepoorten te beschilderen.

Op vraag van buurtpartners werden er een vrijetijdsaanbod voor kleuters in de wijk opgezet; dit aanbod kende echter weinig succes. Als mogelijke redenen werden onder andere genoemd: het wisselen van locaties van het aanbod en het doorgaan in scholen waar de ouders met kinderen in een andere school in de buurt niet mee vertrouwd waren.

Werking ten aanzien van leerkrachten, ouders en/of buurtbewoners.

2006-2007

'Méér Taal' en 'WijkTV'

- Méér Taal - omgaan met meertaligheid thuis en op school voor leerkrachten en ouders van het kleuteronderwijs. Hierbij was ook de basisschool Het Prisma betrokken. De concretisering is gebaseerd op vragen van de ouders en op de inhoudelijke keuzes van elk schoolteam apart. De scholen namen een aanvang met visieontwikkeling en volgden samen een uiteenzetting in het buurtcentrum. Eén schoolteam koos daarnaast ook voor oudergroepen met als thema 'taal en hoe thuis taal stimuleren' en voor acties in de kleuterklassen zelf omtrent omgaan met thuistaal. In juni werden de scholen bevraagd over hoe ze nu zelf verder willen volgend werkjaar. Voor de projectuitvoerders is daarbij een 2-sporen beleid cruciaal: dwz zowel met de ouders als met de schoolteams aan de slag gaan.
- 'WijkTV' - sociaal-artistiek werk in de buurt. Een medewerkster van Ambrosia's Tafel filmde enkele buurtbewoners waarna sommige van hen zelf de camera ter hand namen. Hun werk werd onder andere getoond tijdens een kunstenfestival in de stad. Sommige van deze buurtbewoners bezochten dat festival bekeken vanuit hun bril. Volgend jaar wil men 'wijkreporters' opleiden die hun kijk op de wijk waarin ze leven weergeven. Doel is om de wijkreporters ook aan te spreken binnen de acties in de scholen. Verder wil met de Gebiedsgerichte Werking van de Stad Gent samenwerken rond de filmpjes van de wijkreporters en hun kijk op de wijk.

2007-2008

De werking 'WijkTV' werd verder gezet en resulteerde in meerdere filmpjes van en door bewoners, kinderen en jongeren. Partner was WOCK (Ambrosia's Tafel)

'Méér Taal' kreeg op verschillende manieren vorm in die betrokken basisscholen. In één school was er een mini-project 'Voorlezen met ouders'. In een andere school werd met de leerkrachten van het kleuteronderwijs en eerste graad LO van de 2 vestigingsplaatsen, gewerkt rond omgaan met meertaligheid en werken aan verrijkende taalomgeving thuis en op school. Partner(s) wa(s)(ren) ING en Steunpunt GOK.

Het ging om:

- Een voorleesmoment voor kleuters en ouders: een laagdrempelig infomoment voor ouders rond voorlezen, aansluitend bij de voorleesweek.
- Themamomenten in de klas met ouders, leerkrachten en kinderen. Aansluitend een korte babbel met de ouders. Deze momenten werden dit werkjaar samen voorbereid en uitgevoerd met de klasleerkrachten. Doel was de communicatie tussen ouders en leerkrachten bevorderen en het verhogen van de eigen competentie van het team op dit vlak. Opzet is deze themamomenten als een vast aanbod in de school te implementeren.
- Vormingen voor ouders op wijkniveau over meertaligheid. Knelpunt: op net dezelfde momenten liep er een ander aanbod rond ouderparticipatie in de wijk voor dezelfde doelgroep.
- Werken aan taalbeleid op niveau van het team: 'hoe kunnen we zaken opnemen ten aanzien van meertaligheid kleuters?' vertaalde zich in de concrete vraag: 'hoe interactie in hoekenwerk onder de meertalige kleuters stimuleren?'

Een medewerker van ING volgde mee de personeelsvergaderingen en kernteams. Het team stelde oa een schema op met alle factoren die volgens hen invloed hebben op de ontwikkeling van taalvaardigheid. Doel was een zicht te krijgen op waaraan ze zelf werkten als team, waar ze zelf het meeste invloed op hadden en waarop minder. Dit om actieplannen te maken: wat kunnen we zelf doen en wat kunnen externe partners?

Aansluitend ging de school in op een aanbod van Steunpunt GOK omtrent taalbeleid: er was een bevraging waarbij de resultaten van de bevraging door ING in 2006 werden meegenomen

2007-2008

Folder van het aanbod in de wijk voor kinderen, ouders en buurtbewoners. De folder biedt een overzicht van de activiteiten in de schoot van Brede School en daarbuiten.

2008-2009

Er was een project met senioren ism bibliotheek en Ambrosia's Tafel rond laaggeletterdheid en kalligrafie

Ambrosia's Tafel en vzw Jong deden een aanbod voor jongeren uit de buurt: beatbox, graffiti,... Er werd ook een filmpje gemaakt in samenwerking met jongeren uit Nieuw Gent.

Organisatie: breed netwerk

2006-2007

De stuurgroep breidde uit op vraag van organisaties uit de buurt. Er werden tot nu toe vooral praktische zaken besproken. Vanaf volgend jaar wordt basisschool Het Prisma opgenomen binnen de bredeschoolwerking.

De aandacht ging dit werkjaar vooral naar de inhoudelijke werking van elk deelproject apart. De vragen die zich nu opwerpen liggen vooral op vlak van netwerk: bijvoorbeeld het betrekken van partners uit de eigenlijke buurt bij de inhoudelijke werking, meer onderlinge samenwerking en de vraag om coördinatie van het geheel.

2007-2008

Vragen blijven bestaan op vlak van coördinatie en communicatie: onder de partners en de scholen, uitwisseling binnen de scholen, tussen de scholen onderling en tussen de deelprojecten onderling. Een vierde school uit de buurt neemt bijvoorbeeld wel deel aan het aanbod van WOCC in de wijk, maar niet aan de stuurgroep.

Opzet was dat de stuurgroep meer aansluiting zou zoeken bij het wijkoverleg omtrent opvoeding en onderwijs. De leden van de stuurgroep maken immers naast andere wijkactoren ook deel uit van het wijkoverleg. Doel en opdracht van het wijkoverleg zijn echter niet steeds even duidelijk: draait het om praktische organisatie van gezamenlijke wijkactiviteiten, om ontwikkeling van visie,...? De verhouding met de stuurgroep is ook niet uitgeklaard: waar moet bijvoorbeeld worden nagedacht over nieuw aanbod, over het geheel,... ? Uit het laatste wijkoverleg volgde ondertussen de gemeenschappelijke optie om

te werken rond de uitbouw van kleuteraanbod in de wijk. Dit werd door alle betrokkenen positief onthaald.

2008-2009

Er werd een 1/5de coördinator aangesteld.

De samenwerking met basisschool Het Prisma werd versterkt. De brugfiguur van deze school neemt ook deel aan de stuurgroep.

Opnieuw werd er een uitwisseling tussen schoolteams met betrekking tot visie op Brede School en het verband met leren op school gepland. Dit ging echter niet door.

Het wijkoverleg rond Opvoeding en Onderwijs werd na jaren stopgezet. Vzw Jong, de plaatselijke verantwoordelijke voor het jeugdwerk, wil op wijkniveau een werkgroep Jeugd gestalte geven. Hiervoor voeren ze een voorbereidende SWOT-analyse uit.

Doorheen de kleuterwerking en ander aanbod buiten de scholen wordt het tekort in de buurt aan infrastructuur en polyvalente ruimtes duidelijk.

UITDAGINGEN

2006-2007

Tot nu toe staan de verschillende deelprojecten grotendeels los van elkaar. Uitdaging is het zoeken naar samenwerking en uitwisseling.

Tijdens de reflectie kwamen volgende prioriteiten naar boven drijven: de betrokkenheid van de schoolteams bij de Brede School verhogen; naar boven laten komen van diverse kwaliteiten en mogelijkheden van ouders en die op school benutten; aandacht voor coördinatie en onderlinge communicatie onder de partners; linken zoeken tussen alle deelprojecten – bijvoorbeeld hoe kan het werk van de wijkreporters meer betekenis voor de scholen en voor de buurt - ... en duiden binnen de bredeschoolfilosofie.

Dit alles heeft consequenties voor de samenstelling van de stuurgroep, de frequentie van vergaderen, praktische opvolging etc. Dit wordt in september verder bekeken.

2007-2008

Duurzaamheid, uitwisseling en coördinatie:

Er worden vragen gesteld bij de duurzaamheid van het huidige bredeschoolproject: wie zal bijvoorbeeld de kunstprojecten verder opnemen? Hoe staat het met de werking van de scholen ten aanzien van de buurt? Is er een plaats voor overleg waar ook visieontwikkeling aan bod kan komen?

Tijdens het derde werkjaar wil men vanuit de scholen meer sámen dingen oppakken in plaats van elk apart met dezelfde partner. Concreet wordt er gedacht aan een spokentocht en aan het uitwerken van een aanbod voor kleuters in de buurt, dit in samenwerking met de spelotheek en het wijkoverleg met alle partners betrokken bij opvoeding en onderwijs.

Andere ideeën zijn: inspelen op nieuwe wijkbibliotheek, taalkoffers, themakoffers, in kaart brengen van wat er reeds aan makkelijk toegankelijk materiaal voorhanden is, ...

Er is in ieder geval veel potentie in de buurt: kinderen betonen veel interesse en zijn enthousiast, ook ouders en buurtbewoners nemen deel, er is reeds bestaand overleg. Zaak is telkens te kijken naar wat er al voorhanden is in de buurt aan aanbod en samenwerking en daar verder op bouwen.

Er blijft echter de nood aan vast aanspreekpunt, een vorm van coördinatie.

Betrokkenheid van de schoolteams:

Een andere stap die men wil nemen is de betrokkenheid van de schoolteams bij Brede School verhogen, meer bepaald op vlak van visie en doorstroming van opgedane vaardigheden en visie door klasleerkrachten naar de teams.

Tijdens een gezamenlijk moment voor de schoolteams van de tot nu toe meest betrokken scholen wil men 'breed leren' linken aan eigen noden en doelen.

Mogelijkheden zijn de muzische werking, de ouder-buurt relatie van de scholen, de kleuterwerking op wijkniveau koppelen aan bijvoorbeeld het curriculum op vlak van taal, muzische vorming, sociale vaardigheden,...), bekijken welke attitudes en competenties er zoal aan bod komen in het buitenschoolse aanbod, inzien dat kinderen leren op verschillende manieren – bijvoorbeeld ook op een meer creatieve manier zoals tijdens de kunstateliers - en dat al die manieren bijdragen,...

2008-2009

Dé uitdaging bij uitstek is het bepalen van de doelen van Brede School in Nieuw Gent en daarmee samenhangend het zoeken naar buurtpartners. Wie kan waaraan bijdragen en wat is de meerwaarde voor iedere partner, schools of buitenschools? Voorstel van werkwijze is het in kaart brengen van wat er reeds is en van vertrekken van kleine samenwerkingsverbanden.

De meeste betrokkenen zijn het erover eens dat 1/5de coördinator niet voldoende is voor de taak. De nood aan meer coördinatie en aan gezamenlijke planning is hoog. Men wacht daartoe meer mogelijkheden vanuit Vlaamse Gemeenschap af.